

REFERAT Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget 2022-2025 d. 08-09-2022

Mødedato Torsdag d. 08. september 2022 kl. 16:00

Mødested Dianalund-stuen, Det gl. Rådhus, Torvet 2, 4180 Sorø

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Meddelelser.....	4
Orientering om status på kontrolindsatsen på sociale ydelser for første halvår 2022.....	5
Velfærdsaftaler - Kommunalbestyrelsens anbefaling til Sorø Kommunes ønske til valg af område for	8
2. Økonomisk Redegørelse 2022 Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget.....	17

Punkt 52: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-32-21

Sagens gang

Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget.

Fagcenter Arbejdsmarked og Borgerservice indstiller, at:

1. Dagsordenen godkendes.

Beslutning

Dagsorden godkendt.

Ikke til stede: Lars Schmidt (C)

Punkt 53: Meddelelser

00.01.00-G01-33-21

Kort resumé

Fagcenter Arbejdsmarked og Borgerservice meddeler følgende:

- Orientering fra poster, som udvalgsmedlemmer bestrider i råd og nævn.
- Ledelsesinformation fra fagcenteret.
- Årshjul for Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget.

- Status for modtagelse af flygtninge fra Ukraine.

Sagens gang

Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget.

Fagcenter Arbejdsmarked og Borgerservice indstiller, at:

1. Orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Ikke til stede: Lars Schmidt (C)

Bilag

Årshjul september 2022

Punkt 54: Orientering om status på kontrolindsatsen på sociale ydelser for første halvår 2022

15.00.00-G01-21-22

Kort resumé

2 gange årligt forelægges, til orientering, en økonomisk opgørelse over indsatsen mod misbrug af sociale ydelser.

Sagsfremstillingen giver Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget et overblik over Sorø Kommunes økonomiske opgørelse over indsatsen mod misbrug af sociale ydelser. Opgørelsen bygger på data fra Den Fælles Dataenhed samt egne kontroller og har data med for første halvår 2022. Det samlede provenu udgør 573.803 kr. Opgørelserne er vedlagt denne sagsfremstilling som bilag.

Sagens gang

Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget.

Fagcenter Arbejdsmarked og Borgerservice indstiller, at:

1. Status på kontrolindsatsen tages til efterretning.

Beskrivelse af sagen

I forlængelse af de seneste års fokus på at nedbringe antallet af fejludbetalinger og snyd med sociale ydelser, blev det som led i økonomaftalen mellem regeringen og KL for 2015 besluttet, at der i regi af Udbetaling Danmark skal etableres en fælles dataenhed. Arbejdet i Den Fælles Dataenhed skal bygge på de erfaringer, som kommunerne og Udbetaling Danmark hidtil har gjort sig med registersamkøring, og skal bidrage til mulighederne for at optimere sagsbehandlingen og opdage sager, som skal udtages til yderligere kontrol.

Opgørelsen består som hidtil af en opgørelse over sager, hvor der kan være en formodning om socialt bedrageri (kontroltrin 3). Fra foråret 2018 har Den Fælles Dataenhed udvidet deres kontrolområde til også at omhandle de sager, hvor kommunerne lovgivningsmæssigt er forpligtet til at foretage en løbende kontrol jf. Aktivlovens §10, (kontroltrin 2). Baggrunden herfor er, at dette vil give et bedre dataudtræk til kommunerne og dermed mulighed for at øge antallet for stop af sager.

§ 10 i Aktivloven indeholder den lovpligtige opfølgning af ydelserne i loven. Eksempelvis skal kommunen foretage opfølgning på en sag senest 3 måneder efter første henvendelse. Herefter skal opfølgning ske senest 3 måneder efter, at sagen sidst har været vurderet. Jobcenteret skal foretage opfølgning på den beskæftigelsesrettede indsats efter reglerne om det individuelle kontaktførelse, jf. kapitel 7 i Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller Integrationslovens § 20, og i øvrigt når der opstår begrundet tvivl om, hvorvidt personen eller dennes ægtefælle udnytter sine arbejdsmuligheder.

Ud over kontrolindsats 2+3, består opgørelsen også af kommunens egne kontroller. I første halvår 2022 har denne kontrol fortrinsvist bestået af kontrol af henvendelser, fra bl.a. anonyme fra borgere, interne oplysninger fra kollegaer samt fra Den fælles Dataenhed, om modtagelse af eventuelle uberettigede ydelser som eksempelvis boligstøtte, økonomisk friplads og kontanthjælp. Provenuet herfra indgår i den samlede opgørelse under kontroltrin 3.

Det samlede resultat for første halvår 2022 af de tre elementer (kontroltrin 2 og 3 og egne kontroller) viser et provenu på 573.803 kr. Det forventede provenu for året beregnes ved at gange første halvår med 2 ($573.803 \text{ kr.} \times 2 = 1.147.606 \text{ kr.}$). Det er dog fagcenterets vurdering, at provenuet for året, alt andet lige, vil være højere end det forventede provenu.

Til sammenligning viste det samlede resultat for 2021 et provenu på 5.900.711 kr. Det forventes således, at det samlede provenu for hele 2022 vil ligge væsentligt under provenuet fra 2021, idet det nye ydelsessystem (KY) er bedre rustet til at opfange løbende fejl, eksempelvis udbetaling af feriepenge samtidig med en offentlig ydelse, inden de når at blive til en kontrolsag. Ydelsessystemet hjælper således til at minimere fejl og dermed også bidrage til et provenu, dog uden at det kan gøres op.

Værdien af stop eller nedregulering for afgjorte kontrolsager – se figuren nedenfor - er omregnet til en årlig besparelse. I relation til tilbagebetaling, er der ikke er nogen garanti for, at det fulde beløb bliver betalt tilbage. Hvis det er tilfældet, vil de senere blive afskrevet.

	Provenu (stop eller nedregulering)	Provenu (tilbagebetalingskrav)	Provenu (samlet)
Kontroltrin 2	168.954	47.260	216.214
Kontroltrin 3	335.208	22.381	357.589
<i>1. halvår 2022</i>	<i>504.162</i>	<i>69.641</i>	<i>573.803</i>

Kontrolindsatsen har i første halvår 2022 bestået af opgørelserne fra Den Fælles Dataenhed sammen med egne temakontroller. Temakontrollerne har indtil videre omhandlet:

- Kontrol af kiosker, restauranter mv. for sort arbejde udført af borgere, som modtager ydelser fra Sorø Kommune.
- Fleksjob efter "gamle regler" - kontrol af ansættelsesforhold og lignende.
- Understøttelse af den interne vidensdeling og kontrolindsats på tværs af den kommunale organisation.

Herudover har fokus været på kontrol af ansættelsesforhold og lignende i relation til fleksjob samt et skærpet fokus på politianmeldelser af tilbagebetalingskrav.

Alle ansatte i kommunen har oplysningspligt i forhold til at informere relevante medarbejdere om borgerne og deres forhold. Det sker naturligvis indenfor rammerne af lovgivningen og i forhold til borgernes retssikkerhed. I forhold til socialt bedrageri betyder det, at alle mistanker om uregelmæssigheder enten undersøges af den pågældende sagsbehandler eller videregives til kommunens kontrolenhed. Dette gøres for at sikre, at de borgere, som har behov for offentlige ydelser, får den hjælp og støtte, de har ret til. Oplysninger/Anmeldelser kan også ske via telefoniske henvendelser fra borgere eller via Sorø Kommunes hjemmeside.

Næste status på kontrolindsatsen (status for året 2022) kommer i 1. kvartal 2023.

Lovgrundlag

Aktivloven § 10, Integrationsloven § 20 og Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, kapitel 7.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Ikke til stede: Lars Schmidt (C)

Bilag

BGF Rapportering Enkelt Kommune (3) - 1 halvår af 2022 Kontroltrin 3

BGF Rapportering Enkelt Kommune (2) - 1 halvår for 2022 Kontroltrin 2

Punkt 55: Velfærdsaftaler - Kommunalbestyrelsens anbefaling til Sorø Kommunes ønske til valg af område for frihedsforsøg

17.01.00-A00-4-22

Kort resumé

Et stort flertal af partierne i Folketinget er enige om, at der er brug for mere frihed, tillid, faglighed og sund fornuft samt mere plads til, at fagligt kompetente medarbejdere kan lave lokale løsninger tæt på borgeren, hvor det faglige skøn vejer tungere end procesregler. Borgerne skal opleve, at kvaliteten af velfærden løftes.

Partierne er derfor enige om at invitere alle landets kommuner til at indgå velfærdsaftaler, hvor medarbejdere, ledere og borgere sættes fri fra gældende regler på enten dagtilbuds-, folkeskole- eller ældreområdet med henblik på at skabe større lokalt handlerum og udvikle velfærden. Samtidig igangsættes forsøg med velfærdsaftaler på beskæftigelsesområdet i fire udvalgte kommuner.

Det er frivilligt for kommunerne at indgå en velfærdsaftale, men Kommunernes Landsforening (KL) opfordrer alle kommuner til at deltage, og kommunerne kan via KL senest den 30. september 2023 tilkendegive, hvilket af de tre områder, kommunen gerne vil frisættes på. Der er mulighed for at ønske en 1. og en 2. prioritet. Efterfølgende vil KL gå i dialog med regeringen om fordelingen på de tre områder.

Administrationen i Sorø Kommune ønsker at ansøge KL om frisættelse for statslig regulering på folkeskoleområdet. Hvis ønsket imødekommes, vil administrationen frem mod skoleåret 2023/2024 beskrive den konkrete udmøntning til politisk godkendelse.

Sagens gang

Social og Sundhedsudvalget - Børn og Undervisningsudvalget - Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget - Økonomiudvalget - Kommunalbestyrelsen.

Fagcenter Børn og Familier indstiller, at:

1. Det godkendes, at Sorø Kommune søger om frisættelse for statslig regulering på folkeskoleområdet jf. beskrivelsen af dette i sagen og i vedlagte bilag. I tilfælde af politisk godkendelse af ansøgningen forelægges den konkrete udmøntning af frisættelsen til politisk godkendelse forud for planlægningen af skoleåret 2023-2024.
2. Det forudsættes, at administrative omkostninger ved frisættelsesforsøget kan afholdes inden for det udvalgte områdes budget. Hvis det vurderes, at dette ikke er muligt, forelægges en sag for det politiske niveau med en revurdering af deltagelse i frisættelsesforsøget.
3. Hvis KL ikke imødekommer Sorø Kommunes ønske om frisættelse for statslig regulering på folkeskoleområdet, vil en ny sag om Sorø Kommunes deltagelse i Velfærdsaftalerne blive forelagt politisk, så snart rammerne for frihedsforsøg i forlængelse af et evt. afslag er kendte.

Beskrivelse af sagen

Regeringen, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Frie Grønne, Alternativet og Kristendemokraterne er enige om, at der er brug for mere frihed, tillid, faglighed og sund fornuft samt mere plads til, at fagligt kompetente medarbejdere kan lave lokale løsninger tæt på borgeren, hvor det faglige skøn vejer tungere end procesregler. Borgerne skal opleve, at kvaliteten af velfærden løftes.

Skiftende regeringer har i knap fire årtier arbejdet for at nedbringe mængden af bureaukrati i den offentlige sektor med henblik på at skabe bedre velfærd for borgerne. De mange politikker, strategier og handleplaner har imidlertid ikke indfriet ambitionerne. Reguleringsmængden er tværtimod tiltaget over tid. De ansatte oplever, at der er kommet flere regler, som tager tid væk fra kerneopgaven om at hjælpe borgerne bedst muligt.

Partierne er derfor enige om at invitere alle landets kommuner til at indgå velfærdsaftaler, hvor medarbejdere, ledere og borgere sættes fri fra gældende regler på enten dagtilbuds-, folkeskole- eller ældreområdet med henblik på at skabe større lokalt handlerum og udvikle velfærden. Samtidig igangsættes forsøg med velfærdsaftaler på beskæftigelsesområdet i 4 udvalgte kommuner.

Aftale om udbredelse af velfærdsaftaler på ældreområdet blev indgået i juni 2022, men aftaler om udbredelse af velfærdsaftaler på dagtilbuds- og folkeskoleområdet i 2022 er fortsat ikke kommet. Fagcenter Børn og Familier har forespurgt Undervisningsministeriet om, hvornår kommunerne kan forvente at have aftalerne for 2022, men Fagcenter Børn og Familier har endnu ikke modtaget et svar på henvendelsen. Af samme årsag er det i denne sag aftalerne om udberedelse af velfærdsaftaler på dagtilbuds- og folkeskoleområdet fra 2020, som benyttes.

Beskæftigelsesområdet kender fortsat ikke rammerne for frihedsforsøget på området.

Velfærdsaftale på dagtilbudsområdet

Der er endnu ikke kommet en velfærdsaftale på dagtilbudsområdet i 2022. Aftale om udbredelse af velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet fra 2020 ligger derfor til grund for nedenstående tekst og er vedlagt som bilag

På dagtilbudsområdet er der allerede indgået velfærdsaftaler med Rebild Kommune og Helsingør Kommune i 2020 med henblik på at skabe øget kvalitet og plads til faglighed i velfærden. I de to kommuner fraviges statslige og kommunale regler i videst muligt omfang i en treårig forsøgsperiode, så der lokalt kan findes nye, kloge veje i opgaveløsningen på dagtilbudsområdet.

I aftalen er der nogle centrale hegnspæle, som kommuner og dagtilbud fortsat vil skulle efterleve:

- Kommunalbestyrelsens ansvar fastholdes: Den nuværende ansvarsfordeling fastholdes, således at kommunerne fortsat har det overordnede ansvar. Det betyder blandt andet at kommunerne fortsat vil have ansvaret for at føre tilsyn med dagtilbud mv. Herudover følger, at kommunen fortsat skal anvise pladser i tilbud under den kommunale forsyning, opkræve forældrebetaling mv. Privatinstitutioner vil ligeledes fortsat selv skulle optage børn, opkræve forældrebetaling mv.
- Formålsbestemmelsen for dagtilbud fastholdes: Formålsbestemmelsen fastlægger den overordnede retning, som alle dagtilbud skal arbejde efter. Det gælder bl.a., at de skal give børn tryghed og omsorg og sikre, at de trives, lærer, dannes og udvikles.
- Tilskud og forældrebetaling: De nuværende regler om tilskud og forældrebetaling i dagtilbud fastholdes. Dette omfatter også retten til at få et tilskud til en plads i en privatinstitution
- Reglerne om forsyningsforpligtelse og pasningsgaranti fastholdes. Det betyder blandt andet, at kommunen fortsat skal stille de nødvendige pladser til rådighed, ligesom forældre fortsat har ret til at få en plads i dagtilbud inden for de lovfastsatte grænser for pasningsgarantien.

- Børneattester: Reglerne om indhentelse af børneattester i dagtilbud mv. fastholdes.
- Klageadgang til Ankestyrelsen: Klageadgangen til Ankestyrelsen over Kommunalbestyrelsens afgørelser efter dagtilbudsloven fastholdes i forhold til de få centrale hegnspele, samt de rettigheder og krav, der gives frihed fra, men som den enkelte kommune måtte vælge at fastholde.
- Støtte i dagtilbud: Reglerne om støtte i dagtilbud fastholdes.
- Dansk som hovedsprog: De nuværende regler om dansk som hovedsprog fastholdes.
- Reglerne om plads i dagtilbud i en anden kommune fastholdes.
- Retten til tilskud til private pasningsordninger fastholdes. Dette omfatter bl.a. tilskudsberegning, at dansk skal være hovedsprog, og at der skal tilrettelægges pædagogiske læringsmiljøer, der indholdsmæssigt står mål med den pædagogiske læreplan.

Frisættelsen på dagtilbudsområdet indebærer f.eks. at kommuner og dagtilbud i de to kommuner ikke er forpligtede til at følge de proces- og formkrav, som ligger i den pædagogiske læreplan. De er ligeledes ikke forpligtede til at gennemføre sprogvurdering og sprogstimulering eller til at fastsætte og offentliggøre retningslinjer for optagelse, udmeldelse mv. Kommuner og dagtilbud er endvidere ikke forpligtede til at tilbyde et sundt frokostmåltid til alle børn i daginstitutioner, optage børn i obligatorisk læringstilbud eller fordele børn fra udsatte boligområder. Og hertil kommer en række øvrige regler i dagtilbudsloven og tilhørende bekendtgørelser.

Anbefaling fra Fagcenter Børn og Familier

Dagtilbudsområdet bakker op om, at Sorø Kommune søger om frisættelse på folkeskoleområdet. Dagtilbudsområdet er i forvejen ikke underlagt en tung statslig regulering, så området har allerede mulighed for at arbejde med f.eks. pædagogiske indsatser og strukturelle ændringer inden for lovens rammer. Dagtilbudsområdet anbefaler derfor, at Sorø Kommune ikke tilkendegiver interesse for at indgå en velfærdsaftale på dagtilbudsområdet.

Velfærdsaftale på folkeskoleområdet

Der er endnu ikke kommet en velfærdsaftale på folkeskoleområdet i 2022. Aftale for udbredelse af velfærdsaftaler på folkeskoleområdet fra 2020 ligger derfor til grund for nedenstående tekst og er vedlagt som bilag.

På folkeskoleområdet er der indgået velfærdsaftaler med Esbjerg Kommune og Holbæk Kommune i 2020 med henblik på at skabe øget kvalitet og plads til faglighed i velfærden. I de to kommuner fraviges statslige og kommunale regler i videst muligt omfang i en treårig forsøgsperiode, så der lokalt kan findes nye, kloge veje i opgaveløsningen på folkeskoleområdet. Aftalen indebærer ikke ændringer for fri- og privatskolerne.

Udgangspunktet for velfærdsaftalerne på folkeskoleområdet er frihed fra folkeskoleloven og tilhørende bekendtgørelser samt reglerne om uddannelsesparathedsvurdering (UPV) i lov om kommunal indsats for unge under 25 år. Det er

afgørende, at mest mulig frihed gives til de enkelte skoler, herunder skoleledelsen og det undervisende personale.

I aftalen er der nogle centrale hegnspele, som kommuner og folkeskoler fortsat vil skulle efterleve:

- Kommunalbestyrelsens ansvar: Den nuværende ansvarsfordeling på folkeskoleområdet fastholdes, så kommunerne har det overordnede ansvar og med fastholdelse af de særlige kompetencer, som er henlagt til den enkelte skole (skoleleder og skolebestyrelse). Det betyder blandt andet, at kommunerne fortsat vil have ansvaret for at føre tilsyn, sikre børnene i kommunens ret til vederlagsfri undervisning i folkeskolen, yde støtte til de børn, der har behov for det, og afholder udgifter med mindre, andet er fastsat ved lov.
- Folkeskolelovens formålsbestemmelse: Den nuværende formålsbestemmelse fastholdes som led i forsøget, så det sikres, at de deltagende folkeskoler fortsat arbejder på at indfri disse formål.
- De omfattede skoler skal ”stå mål med”, jf. krav til fri- og privatskoler: De deltagende skolars undervisning vil som led i forsøget skulle stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Øvrige krav til undervisningens organisering og indhold, herunder blandt andet Fælles Mål, vil kunne fraviges som led i forsøget. For at kunne tilrettelægge god undervisning, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, skal undervisningen planlægges både i forhold til de enkelte undervisningsforløb, men også over hele skoleåret og hele skoleforløbet. Det sikrer, at eleverne har mulighed for inden afslutningen af deres skoleforløb at opnå kundskaber og færdigheder, som svarer til dem, eleverne i folkeskolen kan opnå ved folkeskolens afslutning. Det sikrer samtidig elever, der undervejs i forløbet skifter skole, at de vil kunne følge med i undervisningen på den nye skole.
- Elever har krav på vederlagsfri optagelse i en folkeskole. Det følger af grundlovens § 76, at folkeskolen skal være vedlagsfri. Skolerne i de kommuner, der er omfattet af velfærdsaftalerne, er fortsat folkeskoler, hvorfor undervisningen fortsat vil skulle være vederlagsfri.
- Undervisningspligtens indtræden: Det vil blive fastholdt i forsøget, at undervisningspligten indtræder den 1. august i det kalenderår, hvor barnet fylder 6, og ophører den 31. juli ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin. Det vil som led i forsøget blive overladt til kommunal beslutning, hvordan man håndterer elever, hvis forældre ønsker, at barnet påbegynder skolegangen tidligere eller senere end dette tidspunkt.
- Frit valg af skole: Forældrenes ret til frit at vælge en skole fastholdes, mens der gives frihed fra reglerne om skoledistrikter med henblik på at give fleksible muligheder for at tilrettelægge skoleindskrivningen. Fraviges reglerne om retten til optagelse på distriktsskolen vil kommunen skulle sikre, at processen omkring skoleindskrivning og prioriteringen blandt ansøgerne til skolen bliver så gennemsigtig som muligt for forældre og elever.
- Bestemmelser, der relaterer sig til, at elever skal have den nødvendige støtte i undervisningen fastholdes.
- Reglerne om børneattester, jf. lov om indhentelse af børneattest i forbindelse med ansættelse af personale mv., fastholdes.
- Folkeskolens afgangsprøver: Det fastholdes som led i forsøget, at eleverne skal have en afgangseksamen fra folkeskolen. Det foreslås at give frihed til at veksle op til tre af de fag, der indgår i folkeskolens afgangseksamen på følgende måde:

1. Mulighed for at erstatte et af de praktisk-musiske valgfag i 8. klasse (eleverne skal i dag tilbydes håndværk og design, kan tilbydes billedkunst, musik og madkundskab) med andre praksis-musiske valgfag. Dette vil give skolerne mulighed for at udbyde og afprøve eleverne i andre praksismusiske valgfag i 8. klasse, hvilket kan forbedre mulighederne for fx at lave udskolingslinjer.
2. Mulighed for at erstatte fællesprøven i fysik/kemi, biologi og geografi blandt de bundne prøver i 9. klasse med et andet fx astronomi, historie eller noget helt tredje.
3. Mulighed for at erstatte ét fag blandt udtræksprøverne i 9. klasse. Med forslaget udvides den fagrække, som udtræksprøven kan tages fra. Det vil skulle udbores nærmere, om faget fortsat skal være en udtræksprøve eller vil være et på forhånd kendt prøviefag på linje med fx dansk.

Det vil betyde fravigelse af adgangsforudsætningerne til de gymnasiale uddannelser. Skolen/kommunen udarbejder et konkret prøveoplæg, der skal godkendes af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK).

- Vurdering af elevernes uddannelsesparathed: Eleverne i udkolingen vil fortsat skulle have en bedømmelse af, om de er parate til at påbegynde en ungdomsuddannelse og i givet fald hvilken. Hvordan denne vurdering nærmere tilrettelægges og udformes, er overladt til lokal beslutning. Eleverne vil fortsat skulle leve op til karakterkravene til ungdomsuddannelserne. En alternativ tilrettelæggelse af UPV'en skal godkendes af Børne- og Undervisningsministeren.
- Elever på de deltagende skoler har fortsat ret til et godt undervisningsmiljø, og derfor fastholdes undervisningsmiljøloven.
- Elevernes ret til at danne elevråd fastholdes.
- Skolebestyrelsens tilsyn med skolens virksomhed mv. Der vil som led i forsøget fortsat skulle være en skolebestyrelse, hvis opgave er at føre tilsyn med alle dele af skolens virksomhed. Skolebestyrelsen træffer derudover en række beslutninger af betydning for den nærmere organisering af undervisningen mv. Skolebestyrelsen vil som led i forsøget få en central rolle i forhold til at indgå i en løbende dialog med skolens leder og medarbejdere om, hvordan frihedsgraderne omsættes konkret på skolen til gavn for eleverne. Der vil kunne gives frihed til at fravige reglerne om fx sammensætning, form og proceskrav til valg til skolebestyrelsen mv. Formålet skal i den forbindelse være at styrke skolebestyrelsens rolle og indflydelse på beslutninger af betydning for elever og forældre.
- Klageadgang til Ankestyrelsen og Klagenævnet for Specialundervisning: Det fastholdes, at der er den nødvendige klageadgang i forhold til de regler, der fastholdes som hegnspæle, samt de rettigheder og krav, der gives frihed fra, men som den enkelte kommune måtte vælge at fastholde.

Frisættelsen på folkeskoleområdet indebærer f.eks. at kommuner og folkeskoler i de to kommuner ikke vil være forpligtede til at følge reglerne om undervisningens indhold og omfang, herunder Fælles Mål, krav om bestemte elementer (fx understøttende undervisning, lektiehjælp og faglig fordybelse samt bevægelse), bestemte fag på bestemte klassetrin osv., nationale test og trivselsmålinger, underretning om ulovligt fravær, kvalifikationskrav til det undervisende personale, frit valg af folkeskole og skoledistrikter, klasse og holddannelsesregler mv.

Anbefaling fra Fagcenter Børn og Familier

En frisættelse på skoleområdet vil tale ind i folkeskolernes allerede igangsatte arbejde med mellemformer, herunder udvikling og kvalificering af en almenskoledel, der skaber mindre behov for specialundervisning. Derudover vil der være mulighed for at arbejde med en kortere skoledag og frigjorte ressourcer til to-voksenordninger.

Der er opbakning til frihedsforsøget fra alle folkeskolerne. Folkeskoleområdet anbefaler derfor, at Sorø Kommune tilkendegiver interesse for at indgå en velfærdsaftale på området.

Velfærdsaftale på ældreområdet

Aftale for udbredelse af velfærdsaftaler på ældreområdet blev indgået i juni 2022 og er vedlagt som bilag.

Ambitionen med og retningen for velfærdsaftalerne og en kommende ældrelov er dels at sætte borgerne i centrum for plejen, dels at tænke i nye løsninger i ældreplejen. Målet er at give plads til medarbejdernes faglighed på især plejecentrene og i hjemmeplejen. Velfærdsaftalen på ældreområdet har derfor til formål at søge om tilslutning i de respektive kommunalbestyrelser til at fjerne kommunal regulering og dokumentationskrav mv. på ældreområdet.

Velfærdsaftalen på ældreområdet betyder, at kommunerne får frihed til at tilrettelægge indsatser om blandt andet personlig pleje og praktisk hjælp samt madservice, forebyggende hjemmebesøg, genoptræning, rehabiliteringsforløb samt afløsning og aflastning. Kommunerne kan også gennemføre forsøg med hjælp efter § 83. Kommunalbestyrelserne skal blot sikre, at der er grundlag for, at modtagere af praktisk hjælp, personlig pleje samt madservice kan vælge mellem to eller flere forskellige leverandører. Det bemærkes, at kravene om at føre tilsyn på området fastholdes, tildeling af hjælp skal fortsat ske ud fra en konkret og individuel vurdering og borgeren har retskrav på at få en afgørelse.

Af velfærdsaftalen fremgår endvidere, at såfremt kommunerne ønsker yderligere frihedsgrader vil det være muligt at ansøge herom. Det vil også være muligt at rejse ønske om frihedsgrader på andre ressortministeriers områder eksempelvis på sundhedsområdet. Det skal i så fald forelægges aftalepartierne.

Anbefaling fra Center for Social og Sundhed

Center for Social og Sundhed bakker op om, at Sorø Kommune søger om frisættelse på folkeskoleområdet. Dette skyldes, at Center for Social og Sundhed i 2021 og 2022 har igangsat flere større tiltag, som blandt andet har til hensigt at lette sagsbehandlingen og fjerne unødige dokumentationskrav på ældreområdet. Disse indsatser er ved at blive implementeret og forankret. Blandt tiltagene er:

- Skriftligt kompetenceløft (Politik for mødet med borgeren).
Ledere og medarbejdere på ældreområdet (især myndigheden) har været på kursus i bedre skriftlig formidling. Målet er at skabe større transparens i sagsbehandlingen og derigennem at få færre klager fra borgerne, idet borgerne oplever, at de modtager bedre hjælp og vejledning. Dette søges opnået ved at medarbejdere og ledere skriver bedre afgørelser og breve til borgerne, så det står klart for borgerne hvad henvendelsen drejer sig om, hvad der ligger til grund for afgørelsen og hvilke handlemuligheder borgeren har – eller skal foretage sig - på baggrund af henvendelsen.
- Ny tildelingsmodel på personlig pleje og praktisk hjælp.
Tildelingsmodellen har affødt en række ændringer, som har til hensigt at forenkle og frigøre medarbejdernes tid og faglighed. Tidligere blev der visiteret efter tid på enkelttydelser, og hvor medarbejderne løbende skulle henvende sig til visitationen ved mindre ændringer i borgerens funktionsniveau og behov. Nu visiterer myndigheden til niveauer med gennemsnitstider. Det betyder;
 1. At medarbejderne først skal henvende sig til visitationen, når borgerens funktionsniveau og behov ændrer sig mere markant og varigt.
 2. At medarbejderne får flere frihedsgrader i tilrettelæggelsen og udførelsen af deres plejeopgave – i dialog med borgerne.

- Gendrulning af FSIII (Fælles sprog tre). Serviceloven og sundhedsloven stiller forskellige krav til tilrettelæggelse og dokumentation af opgaverne og opgaveløsningen. Det er derfor væsentligt for både den kommunale administration, ledere og de udførende medarbejdere at være bevidste om de forskellige krav til dokumentation af plejefaglige og sundhedsfaglige opgaver. I 2019 iværksatte Center for Social og Sundhed et projekt med fokus på at trimme, effektivisere og forbedre de interne processer og arbejdsrutiner samt indføre nye og enklere dokumentation i Sorø Sundhed og Omsorg. Dette arbejde har medført en ny kultur, hvor man er blevet særligt opmærksom på ikke at indføre lokalorganisatoriske beslutninger, som ikke er nødvendige, men at man udelukkende forholder sig til det lovpligtige.

Et eksempel er ”Fat i Fagligheden”:

Omkring 500 social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter og sygeplejersker fra Sorø Sundhed og Omsorg er i gang med at få 2 dages undervisning – ”Fat i Fagligheden” som indeholder undervisning i FSIII, journalføringspligten, medicin håndtering, samt patientsikkerhed. Formålet er at styrke den faglige viden og kompetence til at forstå og anvende i forbindelse med borgers dokumentation i Nexus. At der dokumenteres det, som er lovpligtigt og nødvendigt, så der opstår tilstrækkelig viden og forståelse om borgers situation, så borgerne oplever tryghed og kvalitet i den hjælp de modtager.

Forsøg med velfærdsaftaler på beskæftigelsesområdet

Rammerne for frihedsforsøget på beskæftigelsesområdet er endnu ikke udmeldt.

Fire kommuner kan i en forsøgsperiode frisættes for at være underlagt beskæftigelsesystemets normale krav.

Hvilke kommuner, det drejer sig om, er endnu ikke fastlagt, men målet er, at de ”i videst muligt omfang sættes fri af statslig regulering for at gøre mere plads til kreativitet og nytænkning”. Ved at sætte de fire kommuner fri ønsker regeringen at øge den lokale forankring og give mest mulig frihed til at lade den enkelte medarbejders faglighed blomstre.

I en treårig periode skal de fire kommuner have størst mulig frihed til at lave den beskæftigelsesindsats, som de mener kommer borgeren allermest til gavn.

Nedenfor er gengivet eksempler på ændringer i beskæftigelsesindsatsen fra nogle af de kommuner, der ansøger, eksempelvis:

- Afskaffe regler for brug af rehabiliteringsteam, dokumentationskrav og beslutningskompetence.
- Afskaffe regler, der skelner mellem jobparate eller aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.
- Afskaffe proceskrav og regler for form og indhold i samtaler.
- Afskaffe aktiveringspligten.

De fire kommuner udpeges i efteråret 2022.

I august måned er status, at halvdelen af landets kommuner har tilkendegivet interesse for at blive en del af forsøget.

Anbefaling fra Center for Arbejdsmarked og Borgerservice

Med de kommende ændringer på beskæftigelsesområdet, hvor hovedfokus er på anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen (Arnepension), som skal implementeres i både 2023 og 2024, er det vurderingen fra Center for Arbejdsmarked og Borgerservice, at vi foreløbigt afventer situationen og dermed ikke tilkendegiver interesse for deltagelse. Hertil kommer, at centeret anser det vanskeligt at ændre væsentligt på den nuværende beskæftigelsesindsats uden brug af øgede administrative ressourcer, hvis indsatsen skal nytænkes. De seneste års resultater har efter centerets vurdering været tilfredsstillende.

Proces og organisering

Det er frivilligt for kommunerne at indgå en velfærdsaftale, men KL opfordrer alle kommuner til at deltage.

Kommunerne kan via KL senest den 30. september 2022 tilkendegive, hvilket velfærdsområde kommunen ønsker at frisættes på. Derudover er der mulighed for at ønske ét af de to andre velfærdsområder som 2. prioritet. Beskæftigelsesområdet er supplerende og altså ikke et af de områder, der kan vælges imellem.

I Aftale om kommunernes økonomi for 2023 er fordelingsprocessen af velfærdsområderne beskrevet. Regeringen og KL er enige om at samarbejde om fordelingen af kommunerne. Det er ambitionen, at kommunernes ønske i forhold til at blive frisat på enten dagtilbuds-, folkeskole- og ældreområdet i videst muligt omfang kan imødekommes samtidig med, at nogenlunde lige mange kommuner frisættes på hvert af de tre velfærdsområder, mens der indgås velfærdsaftaler med fire kommuner på beskæftigelsesområdet. Derudover skal der i videst mulig omfang være en spredning i forhold til geografi, kommunestørrelse og socioøkonomiske forhold på hvert af de tre velfærdsområder. KL vil på baggrund af kommunernes ønsker lave et oplæg til fordeling af kommuner på de tre velfærdsområder.

Administrationen anbefaler ikke at gøre brug af muligheden for at ønske en 2. prioritet.

Regeringen og KL er enige om, at den markante frisættelse af landets kommuner forudsætter tæt koordination og samarbejde mellem parterne. Det er en fælles ambition, at velfærdsaftalerne skal bidrage til at imødekomme arbejdskrafts- og rekrutteringsudfordringer på de store velfærdsområder.

Parterne er enige om løbende at følge udviklingen i kommunerne, og at erfaringerne skal give inspiration til indretningen af fremtidens velfærdssamfund på de omfattede velfærdsområder. Regeringen og KL er derfor enige om halvårligt at gøre status på kommunernes arbejde med frisættelsen. KL vil til brug herfor indsamle relevante erfaringer fra de frisatte kommuner. Derudover er regeringen og KL enige om løbende at drøfte konkrete temaer og initiativer på de enkelte velfærdsområder med relevante faglige parter på områderne.

Der nedsættes et fællessekretariat, som ud over KL består af repræsentanter fra relevante ministerier. Sekretariatet skal blandt andet følge og understøtte kommunernes implementering af velfærdsaftalerne, opsamle og formidle erfaringer fra de frisatte kommuner samt understøtte erfaringsudveksling og videndeling mellem de frisatte kommuner fx gennem etablering af netværk for de deltagende kommuner.

Parterne er endvidere enige om, at udbredelsen af velfærdsaftalerne til landets kommuner forudsætter implementeringsunderstøttelse. KL vil derfor efter behov understøtte kommunernes implementering af velfærdsaftalerne lokalt eksempelvis med udgående faglig sparring samt praksisnære opkvalificeringsforløb mv.

Administrationen kender ikke det endelige omfang af forvaltningsressourcer og afrapporteringspligten. I tilfælde af politisk godkendelse af ansøgningen forelægges en sag om den konkrete udmøntning af frisættelsen til politisk godkendelse forud for planlægningen af skoleåret 2023-2024, herunder en sag om konsekvenserne af eventuelle administrationsomkostninger, jf. indstillingens pkt. 2.

Lovgrundlag

Aftale om udbredelse af velfærdsaftaler på ældreområdet.

Aftale om udbredelse af velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet.

Aftale om udbredelse af velfærdsaftaler på skoleområdet.

Aftale om kommunernes økonomi for 2023 - om frihed og nærvær (side 7-8).

Kobling til FN's verdensmål og Vision 2022

Verdensmål nr. 4 "kvalitetsuddannelse".

Tidligere politisk behandlet

Beslutning fra Social og Sundhedsudvalget, 1. september 2022, pkt. 76:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Børn og Undervisningsudvalget, 6. september 2022, pkt. 94:

Indstillingens pkt. 1-3 indstilles godkendt. Mogens Schwensen (C) kan ikke tiltræde indstillingen, men undlader at stemme.

Beslutning

Punkt 1-3 indstilles godkendt.

Ikke til stede: Lars Schmidt (C)

Bilag

Økonomiaftale-2023-kl

Aftale om udbredelse af velfærdsaftaler på ældreområdet

2020-Aftaletekst-om-velfærdsaftaler-paa-dagtilbudsomraadet (2)

2020-Aftaletekst-om-velfærdsaftaler-paa-folkeskoleområdet (003)

Punkt 56: 2. Økonomisk Redegørelse 2022 Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget

00.32.00-G01-6-22

Kort resumé

Administrationen forelægger 2. Økonomiske Redegørelse (budgetopfølgning for udvalgets område) pr. 30. juni 2022.

For Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalgets område forventes samlet set et mindreforbrug på -25,2 mio. kr.

Punkt 1-3 indstilles godkendt og punkt 4 taget til efterretning.

Sagens gang

Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget - Økonomiudvalget - Kommunalbestyrelsen.

Fagcenter Arbejdsmarked og Borgerservice indstiller, at:

1. Der søges en tillægsbevilling på samlet -34,8 mio. kr. vedrørende midtvejsreguleringen og Lov og Cirkulære.
2. Der søges en tillægsbevilling på 4,5 mio. kr. vedrørende tidligere reserverede midler til midtvejsreguleringen.
3. Der søges en udgiftsneutral tillægsbevilling på 0,055 mio. kr. i 2022 og frem som udvalgets budgettramme op- eller nedjusteres med og flyttes til/fra Økonomiudvalget.
4. Den Økonomiske Redegørelse tages til efterretning.

Beskrivelse af sagen

I de godkendte principper for økonomistyring for Sorø Kommune fremgår, at der tre gange årligt skal forelægges en økonomisk redegørelse for fagudvalgene, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Hermed forelægges 2. Økonomiske Redegørelse pr. 30. juni 2022. Den økonomiske redegørelse følger op på udvalgets budget og forventede regnskab.

Kommunalbestyrelsen besluttede på sit møde den 30. marts 2022 en proces for sikring af budgetoverholdelse i indeværende år. Som en konsekvens heraf er der besluttet handletiltag, der enten bidrager til budgetoverholdelse eller som bidrag til den besluttede bufferpulje. Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalgets bidrag på 1,0 mio. kr. til bufferpuljen er fundet ved mindreforbrug på FGU. Den endelige afklaring af om bufferpuljen skal disponeres afklares i kommunalbestyrelsens møde den 21. september 2022.

Denne økonomiske redegørelse vil give en status på, om det er lykkedes at reducere eller helt fjerne de budgetmæssige udfordringer.

Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalgets samlede korrigerede driftsbudget er på 496,0 mio. kr.

Den økonomiske gennemgang af udvalgets budgetområder viser, at der samlet set forventes et mindreforbrug på -25,2 mio. kr.

Der forventes et mindreforbrug på a-dagpenge som følge af den gode udvikling på arbejdsmarkedet med den historisk høje beskæftigelse. Der forventes et merforbrug på sygedagpenge som følge af omikronvarianten. Der forventes et merforbrug på integrationsområdet som følge af krigen i Ukraine, men dette beløb er behæftet med stor usikkerhed.

Nedenstående tabel 1 viser udvalgets oprindelige budget, korrigerede budget, det forventet regnskabsresultat, afvigelse i forhold til det korrigerede budget og endelig hvilke bevillingsmæssige tiltage der indstilles godkendt.

Af tabel 1 fremgår, at der forventes et mindreforbrug på -25,2 mio. kr. Dette skyldes primært et mindreforbrug på a-dagpenge og kontant- og uddannelseshjælp som følge af den historisk lave ledighed.

Der søges om nedenstående tillægsbevillinger og udgiftsneutrale tillægsbevillinger:

- Tillægsbevillinger vedrørende midtvejsreguleringen og Lov og Cirkulære på samlet -34,8 mio. kr.
- Tillægsbevilling på 4,5 mio. kr. (som finansieres via kassen) vedrørende tidligere reserverede midler til midtvejsreguleringen.

- Udgiftsneutral tillægsbevillinger på 0,055 mio. kr. vedrørende IT-systemer i 2022 og frem.

Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalgets 2. Økonomiske Redegørelse

Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget	Oprindeligt Budget (A)	Korrigeret Budget (B)	Forventet Regnskab (C)	Afvigelse i forhold til korr.budget (D) = C-B	Ansøgte tillægsbevillinger	Ansøgte udgiftneutrale tillægsbevillinger	1-ØR
Arbejdsmarked	67.772.400	67.772.400	37.971.727	-29.800.673	-20.839.718	0	-2.169.077
Bosætning og Erhvervsudvikling	2.744.100	2.864.100	2.864.100	0	0	0	60.000
Integration og danskuddannelse for voksne udlændinge	4.526.500	4.526.500	9.128.334	4.601.834	3.270.415	0	6.736.993
Overførselsindkomster	390.800.800	390.800.800	392.428.815	1.628.015	-12.349.356	-55.000	2.622.115
Ungdoms og voksenvejledning	30.605.200	30.045.200	28.416.463	-1.628.737	-396.089	0	-1.413.332
Total (drift)	496.449.000	496.009.000	470.809.439	-25.199.561	-30.314.748	-55.000	5.836.700
Heraf serviceramme	31.803.000	31.363.000	31.626.157	263.157	0	0	-972.939
Anlæg	0	0	0	0	0	0	0

Der henvises til bilaget til sagen, der beskriver områderne mere detaljeret.

Økonomiske og andre væsentlige konsekvenser

Jævnfør ovenfor.

Lovgrundlag

Sorø Kommunes økonomistyringsprincipper.

Beslutning

Punkt 1-3 indstilles godkendt.

Punkt 4 taget til efterretning.

Ikke til stede: Lars Schmidt (C)

Bilag

2. Økonomiske Redegørelse 2022 Bevillingsoversigt Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget

2. Økonomisk Redegørelse 2022 Arbejdsmarkeds og Erhvervsudvalget